

pildă, trecerile dintr-un corp în altul), în fine chiar dacă au mai răsunat uneori intonații stereotipe și gesturi căznite, spectacolul în ansamblu și-a păstrat vitalitatea și a transmis publicului reale argumente de bună dispoziție.

Și pentru că a fost vorba de măști, un adaos; nu cumva unii dintre interpreți sînt pînă la Teatrul „Ion Creangă” de o soartă aproximativ apropiată cu a actorilor commediei dell'arte, specializați pentru un singur rol (aici, cu mai multe nume) în toată cariera? Ceea ce am vrea să spunem, adică, e să nu li se lipească, de voie, de nevoie, cite o mască...

PUȚINĂ PEDAGOGIE

Dacă spun că teatrul Național cutare a realizat un spectacol de ținută, aduc, firește, elogiul convenit tuturor realizatorilor acestuia pentru măiestria dovedită, dar las neexprimat, parcă, și un mic regret: acolo s-ar fi putut obține mai mult. Dacă spun însă că un colectiv restrîns, ani de zile anonim și vitregit, a realizat la un moment dat un spectacol de ținută, asta poate să însemne un elogiu maxim pentru acel mănunchi de interpreți care, multă vreme, n-a găsit calea prin care *să se dea în vileag*. La Botoșani a fost invitată în ultima vreme Sorana Coroamă, care a realizat cu echipa de acolo două spectacole de ținută: *Uiforul* și *Lucafărul*. La Reșița, Val. Mugur a reușit un spectacol de ținută cu *Veac de iarnă*, iar la Birlad regizorul Cristian Nacu izbutește o transpunere artistică de ținută a piesei *Filodendron*. Poate că toate aceste spectacole n-ar obține întietatea într-o competiție cu alte colective; dar ele nu sînt mai puțin spectacole de ținută ale colectivelor de unde provin, printre altele și datorită faptului că-i fac pe membrii acestora să-și valorifice însușirile, să se dea în vileag cu ceea ce au mai bun în ei. Pentru realizarea unui astfel de spectacol e nevoie de o autoritate pedagogică.

Cînd teatrul din Pitești prezenta *Omul care aduce ploaie* de Richard Nash, nu puțin au fost vocile care și-au exprimat indoiala față de oportunitatea montării și o încăpățînată rezervă față de ceea ce s-a putut realiza, avînd în vedere un strălucit precedent... De ce era neapărată nevoie să se pună în balanță însă acest precedent, înainte de a vedea cum se desfășoară lucrurile acolo? A fost, spre surpriza multora, un spectacol de ținută

care s-a putut ivi datorită faptului că la un moment dat a apărut în colectiv o autoritate pedagogică: regizoarea Lidia Ionescu. Am mai văzut, între timp, și alte spectacole la Pitești, unele, de asemeni, de o indiscutabilă ținută artistică, și iată acum ne întîlnim cu o nouă realizare de prestigiu a aceleiași regizoare, o piesă pentru prima dată jucată la noi, *Yerma*, de Federico Garcia Lorca. Cea mai prețuită însușire a acestui spectacol este aceea că s-au creat premisele necesare pentru ca fiecare să joace la dimensiunea superioară a capacităților sale. Spectacolul o pune în valoare pe Ioana Citta-Baciu. Calitățile deosebite ale actriței s-au manifestat la o înaltă tensiune tragică în *Yerma*, personaj de dimensiuni ample. Ioana Citta-Baciu impresionează prin trăirea dramei de trei ori amplificate — a pasiunii femeii, a maternității refuzate și a soției care refuză compromisul adulterului. Interpretarea are valoare prin superioritatea lucidității, pe care și-o afirmă, prin punctul foarte înalt în jurul căruia s-a cristalizat concepția asupra acestei drame, menținut și impus de-a lungul întregii sale evoluții, prin știința de a-i fi dat acestei femei crescîndoul gândului său fanatic pînă la dezlegarea paroxistică din final, cînd nu poate evita soluția crimei. Pentru determinarea și încadrarea jocului protagonistei într-o atmosferă specifică, pentru dirijarea accentelor și a plasticii generale, pentru acea tensiune care învăluie fiecare apariție și fiecare gest, trebuie elogiată regizoarea, care n-a pus în scenă numai un spectacol, ci a făcut și yeritabilă pedagogie. De aceea, de pildă, se reține un simplu joc de priviri între protagonistă și tînărul interpret al lui Victor (Sorin Gheorghiu), de aceea scenele de masă care dezvăluie fizionomia și mentalitatea satului au valoare de recital, prin ceea ce se cheamă gradația și sincronizarea ansamblului. Spectacolul mai dă în vileag cîteva nume, dintre care e nevoie să-l menționăm aici măcar pe acela al Telliei Barbu (Bătrîna păgînă), dar, mai mult, pentru colectivul piteștean dă în vileag ceea ce ar trebui să fie întotdeauna, la un nivel elevat, spectacolul propriu-zis.

Satisfăcut de colaborare, directorul teatrului, C. Dinischiotu, și-a propus să facă din fiecare spectacol un prilej de școală: de dicțiune, de mișcare, ș.a.m.d. Adică, nu numai montare propriu-zisă; și puțină pedagogie!